

"EDINOST"
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torekih, četrtekih
in sobotah. Zjutranje izdanie iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanie stane:
za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri mase . . . 2.80 4.20
za pol leta . . . 5.00 7.50
za vsa leta . . . 10.00 15.00
Na naročbe brez priložne naročilne se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nrc.,
izven Trsta po 3 nrc. Nobotno večerno
izdanie v Trstu 4 nrc., izven Trsta 5 nrc.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za
naslov s dobitimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navedenih vrstic.
Pisana, osmrtnica in javnozdravila, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredu: alica
Casarova št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kar nefrankovane se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravitelstvo alica Melina pic-
colo hit. 3, II. nadst. Odpri reklamacije
so proste poštnine.

"V edinstvi je moč".

Naša zunanja politika.

(Konec).

Goluchovski se je nekako previdno iz-
razil o Madjarih, oziroma Ogerski; on Oger-
sko postavlja vspešno z vsakim delom
monarhije, in to za madjarski šovinizem ni
poseben poklon. Goluchovski, če ne gleda
preveč skozi naočnike svojih poljskih rojakov,
preveri se kmalu, da duvalizem z madjarskim
prevelikim vplivom kviri politične in trgo-
vinske odnose po balkanskih državah.
Madjarom pomagajo židje, in ti, ki razpro-
stirajo našo trgovino iz vse monarhije, manj-
šajo zaupanje v naše tovarniške izdelke, ker
razpošiljajo slabo blago in si je dajejo pla-
čevati za dobro. Madjari pa so veseli, da
vsaj navidezno raste njih moč tudi zunaj
cesarstva. No Madjari greše proti interesom
cesarstva s svojo politiko v Bosni
in Hercegovini ter po nadaljnjem Balkanu.
Madjarski sanjači računajo, da bodo mogli
madjarski globus razširiti tudi na Balkanu
ter polagoma stopiti v zvezo z bolnim možem
v Carigradu. Le takó je možno umeti tiste
madjarske frakcije, ki zahtevajo popolno od-
cepljenje od tostranske polovine cesarstva.
Ti zaslepljeni menda mislijo, da tostranska
polovina dozori za Nemčijo, v tem ko oni
povečajo svoje dosedanje ozemlje z okupo-
vanima deželama, potem pa s Srbijo, Bolga-
rijo itd.

Madjari delujejo popolnoma v soglasju
nemških centralistov, mislijo pa, da je ta
politika končno le na njih dobiček. Zato se
toliko potežajo za nemške naselbine v Bosni
in Hercegovini, za katoliško propagando po
vsem Balkanu in za slabljenje raznih strank
med Srbo-Hrvati, potem Srbi in naposled
Bolgarji.

Tako politikovanje bode delalo tudi grofu
Goluchovskemu obilo preglavice, ter se on
preveri, da končni rezultati pod madjarskim
uplivom ne morejo kazati najboljšega lica. Iz
stiske se pa ne reši, ker duvalizem bode
močnejši, nego velika spretnost, ki jo pripis-
ujejo temu še mlademu diplomatu. Sicer pa
ga bodo pri tem zavirale tudi tradicije polj-
skega plemstva in morda tudi tradicije nje-
govega pokojnega očeta, ki je v pristranskem
interesu poljskega naroda uničil srečne pos-
kuse nacionalnih organizacij ter namesto
njih naglašal deželno avtonomijo, kakoršna
do današnjega dne toliko ugaja poljskemu
plemstvu v celotni Gališki.

Grof Goluchovski, novi zunanji minister,
izrecno povdarja, da tendencije našega ce-
sarstva niso agresivne, in da ono išče zado-

ščjenja in zadovoljstva v pospeševanju na-
predka in blaginje narodov. To so krasne
zadache, in novi načelnik naše zunanje poli-
tike si pridobi velikih zaslug, ako bode s
svojim uplivom pospeševal take cilje. Naše
cesarstvo nima agresivnih tendencij, njemu
tega niti treba ni, ker s pravo politiko u-
tegne mirnim potom širiti svoj upliv na zunaj;
videli pa smo, da madjarski šovinizem slabi
in uničuje tak upliv, vsaj kolikor se dostaje
podunavskih in balkanskih sosesk. Isti ma-
djarski upliv pa deluje tudi proti napredo-
vanju in blaginji notranjih narodov. Grof
Kalnoky je rekel, da zadovoljnost na znotraj
more le pospeševati njegovo politiko na zu-
naj; pristavil pa je, da se on ne vtika v
notranjo politiko. Ko bi bilo poslednje res,
ne bilo bi pravilno; diplomat, s posebnimi
cilji, mora delati na vsa sredstva, ki pospe-
šujejo iste cilje, in zunanji minister, če nima
druge poti, utegne uplivati pa na zunanjo
diplomacijo, da se pospešujejo jedni in isti cilji.

Ako je res, kar je povdarjal grof Golu-
chovski, da naša trozvezna soseda delujeta
v skupnem interesu trozveze na naše prija-
teljstvo z vsemi ostalimi državami, potem
sledi iz tega, da ista zaveznika se ne mo-
reta protiviti tudi notranji spravi narodov
našega cesarstva. Zunanja zaveznika želita
videti našo monarhijo krepko vsled zunanjih
odločitev. Nemčija jej je celo večkrat nami-
govala na pomnoženje orožja; kako bi mogli
taki zavezniški nasprotovati notranji uredbi?
To bi bilo protislovje, pri katerem bi mogli
razsledovati posebne namere, o katerih bi
nikakor ne mogli soditi, da bi bile monarhiji
ugodne.

Zato bi mogli pričakovati od grofa Golu-
chovskega, da zavrne vse take zunanje
uplive, ki bi utegnili preprečevati ali obto-
ževati spravo narodov na znotraj. Na to je
treba novega zunanjega ministra spominjati,
ker grof Beust je zapustil v posebni knjigi
posebne spomine v pogledu zunanjih uplivov
na notranje urejenje naše monarhije.

Notranje zadovoljenje narodov podeli,
po besedah Goluchovskega, pravo zadoščenje
in zadovoljstvo monarhiji. Da pa notranji na-
rodi niso še zadovoljni, ker niso utrjeni ne
po nacionalnih, ne po državnopravnih orga-
nizacijah in skupinah, to je znano tudi grofu
Goluchovskemu.

Sedaj uživa Evropa obči mir, in trozveza
trdi, da ga ohranjuje ona, vrhu tega, da ona
vzdržuje tudi prijazne odnose z ostalimi
državami. Vseled tega mira se organizujejo
in krepijo posamične države na znotraj. To

v očetovi hiši, ko je čulo blage očetove be-
sede, dignolo se je deklet, skočilo, padlo pred
očeta.

"Oče moj! Oče moj! oh zopet sem tvoja,
zopet moram za Doro. Oh, dobra ti hočem
biti, krotka ti bom! Stisni me na srce svoje,
ker pri tebi mi je dobro in —" očesom je
pogledala na Pavla in na lico so ji zacve-
tele rožice, kakor da ji srce želi javiti, da
poleg očetovega počiva i drugo sladko ime
v njem.

Živahno je starel objel hčerko, pritis-
novši k starim prsim lepo njeno glavico, a
na krasne lase kapljale so vrele starčeve
solze.

"Ne bodeš, dete, od mene, ne bodeš!
Kaj bi-li jaz starel brez tebe?"

"Al kam naj solza, nego na oko!" na-
smehnil se je kovač.

"Kume Arbanas!" oglašila se je Magda,
"kaj zares španjolski lupeži — našo sirotico?
Obvarni nas nebeški dyor! Moje Dorico —
antikvisti! Al kaj tudi blebetam? Morda je
gladna. Hitro da jej karkoli skuham, i za
vas."

"Dobro, dobro," odvrnil je Arbanas;
"sedaj je zopet vse po starem, hvala Bogu

bi bila dolžnost naše monarhije tudi nasproti
svojim narodom; no gospodovale narodnosti
in stranke jej delajo velike težave. S tem
se zagrešajo proti zadači občega miru in
proti skupnim interesom našega cesarstva.
Te gospodovale narodnosti in stranke bode
treba prisiliti k pravemu porabljenju občega
miru; zato negospodovale narodom in njih
strankam ne ostaje v pogledu na obči mir
drugega, kakor utrjevati se kulturno ter složno
postopati, da čim preje premagajo trmo moč-
nejših narodnostij in strank za dejansko
spravo na podstavi pravičnosti in jednako-
pravnosti.

Obči mir ima v Avstro-Ogerski za ne-
gospodovale narode sosebno ta pomen, da
neumorno delujejo kulturno, se s tem krepijo,
in da vsled tega pomnože tudi svoje sile
nasproti političnemu, prepristranskemu uplivu
doslej gospodovale narodov. Monarhija sama
najboljše porabi obči mir, ako poleg utrjenja
prijateljskih odnosov na zunaj pospešuje
tudi spravljenje svojih narodov na znotraj.
Le taka popolnvalna zunanja in notranja
politika more doseči pravih uspehov od se-
danjega občega miru v Evropi. "Sl. Svet".

Politiške vesti.

V Trstu, dne 20. junija 1895.

Kriza je rešena začasno. Njegovo Veli-
čanstvo je imenovalo brezbarveno zgolj po-
slovno ministerstvo, kojemu bode predsedoval
dosedanji namestnik Nižje Avstrijski, grof
Kielmansegg. Isti bode vodil zajedno
tudi posle ministerstva za notranje stvari.
Od prejšnjih ministrov sta ostala le mi-
nister za deželno obrambo grof Wei-
sersheimb in pa minister za Galicijo pl.
Javorski. Druga ministerstva bodo za-
časno vodili dotični sekijski načelniki, iz-
vzemši ministerstvo financ. Mesto fi-
nančnega ministra se je popolnilo definitivno:
imenovan je na to mesto sekijski načelnik
Bühm pl. Bawerk. Ta ukrep krone mo-
ramo razumeti in potem se ne bodimo čudili,
ako je isti napravil senzacijo po vsem poli-
tiškem svetu. Povsod drugod se je zasnoval
provizorij, le za nasledstvo g. Plenerja
poskrbelo se je takoj. S tem je g. Plenerju
jasno in določno povedano, da se ne povrne več
na svoje mesto. Tudi g. Plener je menda razu-
mel ta migljaj krone, kajti že danes govore
časopisi, da se ta mogočni in osorni gospod
hoče popolnoma umakniti se s političnega
pozorišča. Kratko je bilo veselje tudi našim
tržaškim Italijanom, ki so vriskali veselja,

za mojo prasko na glavi, ker ako nje ne bi
bilo, ne bilo bi niti Dore v hiši.

Gospodič Pavel so je poslovil pri zla-
tarju.

"Z Bogom, gospod Pavle!" rekla mu je
Dora pri odhodu — tri besede ali v njih
vsa duša.

Že je nastala noč. Vse je mirovalo, vse
počivalo okolo Medvedgrada in v njem. Samo
iz jednega okna je lebdela luč. Bila je to
spalnica gospodarja Stepka. Tu je on spaval
sam samcat. Nekdaj je tu prenočevala i gos-
pa Marta, toda sedaj je bolehal, sedaj je
bila pobožna, sedaj jej je bila spalnica na
drugem kraji hodnika. Stepko ni trpel žen-
skih muh, popovskih litani. — Gospodarjeva
spalnica ni bila prostrana, toda bila je vi-
soka. Stene bile so pokrite tapetami od
temne kože, a po njih si videl utiskane po-
zlačene okrasbe v obliki zverskih glav. V
kotu stala je široka, jaka postelja iz hra-
stovega lesa, katerej so bili kraji umetno iz-
rezljani. Na zidu vrh postelje bila je raz-
peta široka medvedja koža, a na njej visela
je pozlačena čeljada, turški obli čiti, krive
sablje in široki meči, srebrom okovane puške,

ko je bil imenovan Plener finančnim mini-
strom, češ, sedaj da so dobili specialnega
prijatelja v ministerstvo. Ministerstvo polje-
delstva bode vodil začasno sekijski načelnik
pl. Blumfeld, nauk in bogočastje načel-
nik Rittner, pravosodje načelnik Král.
Omeniti je treba, da je novi ministerski
predsednik protestantske vere.

Odstopivši ministri so dobili ročna pisma
od Njeg. Veličanstva. Posebno prisrčni sti
pismi knezu Windischgratzu in grofu
Falkenhaynu. V pismu do kneza Win-
dischgratza si pridržava Njegovo Veličanstvo
pozvati istega zopet v službo.

Naš dunajski dopisnik nam piše vče-
ršnjega dne o krizi: Včeraj zvečer se je
slednjič vršila seja proračunskega odbora, v
kateri se je imela izvršiti razprava o Ciliki
ter je bilo glasovati za ali proti njej. Dolgo
se je vlekla ta stvar, končno je vendar re-
šena vsaj v odboru. Navzoči so bili vsi člani,
izvzemši jedinega Gniwowza, ki je z
avtonomistiškega stališča govoril v poljskem
klubu proti ono malo poučevanja v sloven-
skem jeziku na gimnaziju v Celju. Razun
členov odbora je bilo vse polno drugih po-
slancev iz vseh strank. V imenu vseh členov
levice je govoril posl. Russ, hoté, četudi v
najbližji obliki, pritiskati na koaliranco in
na vlado. Bilo je zopet obilo groženj, ali
zopet ni bilo nikogar, ki bi se bil prestrašil.
Kakó je govoril tirolsko-italijanski poslanec
Malfatti, ste že povedali v svojem listu.
Za sta govorila poslanca Malorus Romanczuk
in Dalmatinec dr. Klaič. Konečno je govoril
poročevalec dr. Beer proti postavki, hoté
dokazati, kakó pravična je levica nasproti
vsem narodom. Na to so glasovali po imenih.
Vse je napeto poslušalo in šelo "da" in "ne".
Vspeh je bil ta, da je bilo 19 glasov za
postavko, 15 proti. Proti je glasoval
tudi vaš tržaški "konservativac" Stalitz.
Bratje se najdejo povsodi, tudi ob najnepra-
vičnejši stvari. Za so glasovali koaliranci:
nemški konservativci, češki velikaši, Slovenci
in Poljaki; od nekoalirancev Malorus Ro-
manczuk, Hrvat Klaič, Slovenec Gregorič
in Mladočeha Kaizl in Herold. Iz tega gla-
sovanja moremo crpiti mnogo pouka. Gledé
na one, ki so glasovali za, treba vzeti v po-
štev, da je to stvar predložila vlada in da
se je tudi Nj. Veličanstvo izrazilo za predlog.
Naglasiti pa treba, da je bilo v koalaciji le
14 glasov za predlog, torej manjšina.
Postavka bi bila torej padla, da niso gla-
sovali zanjo nekoalirani Slovani. Prva posle-
dica glasovanja je bila ta, da je poročevalec

lovski rogi, bradatice, buzdovani in več ta-
kega orodja. Nasproti oknu plamtel je ogenj
v kamnu iz črnega mramorja. Rudeči pla-
men je čudno trepetal na svetlem orožji ter
je nestalno svoje svetlo razlival i na gospo-
darjevo posteljo. Na pol oblečen ležal je
Stepko na nji. Desnim laktom podpiral je
glavo in nepremičnim očesom buljil v ogenj,
kakor da vidi v njem odsev svoje duše.
Telo mu je počivalo, toda duša mu je go-
rela. Snu ni za trenutek. Sedaj pa sedaj je
samo dignol glavo iznenada, pogledavši proti
vratom, kakor da pričakuje nekoga, pa po-
tem zopet buljil v plamen. Na lico drhtale
so mu mišice. Kaj mu je bilo, o čem-li je
razmišljal? Moreš-li povedati jednoj besed-
i stotino misli in spominov, ki so kipeli v
tej siloviti, slavohlepni duši? Nemir v zemlji,
zlovolja v obitelji, nadeja za časti, pohota
za mladim dekletom, maščevanje proti Za-
grebčanom, — vse, vse to se je prometavalo
v njegovi duši, kakor kedar se v zraku se-
stanejo silni vetrovi, vrveči se v besnem
kolu. Pamet molči, kri besni. A skozi okno
kazala se je temna noč, liki črna pošast,
posmehujoča se nemiru gospodarja Stepka.
(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Senca.

(Dalje.)

Začuden je zlatar poslušal mladega ve-
likaša.

"Gospodič," rekel je konečno, "jaz vam
na vse to ne morem odgovoriti v jedni sapi.
No vidim, da je v vas vera in vsprajemam
to vero. Rešili ste mi dvakrat jednico, re-
šili ste mene iz blodnje, v katero so me
vrgli zli jeziki in slabi ljudje. Žal mi je od
srca, da sem v dušo žalil svojo miljenko.
Hvala vam, gospodič, ker vam dolgujem dve
življenji in svoje poštenje. In zato vam bodi
moja siromašna streha, kar vam je vaša hiša.
Pridi po volji, gledajte deklet, ali — le
pred menoj, ker ako vi, gospoda, čuvate
svojo lozo kakor redek cvet, i mi meščanski
ljudje ne dovoljujemo, da nam se v zdravo
steblo zavleče črv."

Dokler je starel govoril te besede, od-
piralo je deklet oči, potegnóvši rokoj po čelu
kakor izza sna. No ko je videlo, da je zopet

Beer odložil to čast ter da so levičarji izjavili, da izstopijo iz koalicije.

Levica je silno potlačena. „Jako smo pogrešili“, čuti je glasov izmed njih. In da so res pogrešili, kaže najbolje okolnost, da se je tudi minister Piener krepko potegnil za postavko, a ga niso hoteli slušati.

Vsi mnogobrojni protivniki levice se vse na nje poraz, da si so popolnoma v nejasnem, kaj bode sledilo. Davčna reforma je pokopana za sedaj; do kakšnega proračuna pride gotovo, ali o tem ni mogoče soditi, koje stranke bodo glasovale za istega.

Pomiloščenja v Italiji. Dne 25. t. m. poročili se v Londonu vojvoda Aosta s princesinjo Heleno Orleansko. Tem povodom nameruje kralj pomilostiti vse doletene, ki so bili kaznovani zaradi dogodkov v Siciliji in Lunigiani. Pomiloščena pa ne bodo Barba in znani de Felice, katera sta bila načelnika siciljskega upornega odbora. Pri zadnjih volitvah je bil de Felice izbran poslancem.

Različne vesti.

Zadušnica. Včeraj na obletnici smrti cesarja Maksimilijana, čitala se je sv. maša zadušnica v dvorni kapelici grada Miramar. (Nadvojvoda Ferdinand Maksimilijan, cesar Mehikanski, brat Nj Vel. cesarja, poročil se je v Schönbrunnu dne 6. julija 1832, † 19. junija 1867.)

Imenovanje pri financ. C. kr. namestnik v Trstu kot predsednik finančnega ravnateljstva imenoval je carinska oficijala Lorenca Ermanija in Sigmunda Frieda višima carinarskima ofic., car. asistenta Alojzija Schulligaja in Božidara Dimnika pa carinarskima oficijaloma.

Petindvajsetletnica „Naše Sloge“. Kakor čujemo se je nadejati razmeroma obilne udeležbe se strani istrskih rodoljubov pri tej redki slavnosti. Opozarjamo pa še enkrat vse one, ki se žele udeležiti skupnega obeda, da se jim je priglasiti najdalje do 23. t. m. pri uredništvu „Naše Sloge“.

Šolski praznik. V soboto dne 22. t. m. priredijo učitelji c. kr. ljudske šole v Trstu svojim gojencem izlet k „Lovcu“, spojen s patrijotičko slavnostjo. Na vrtu pri „Lovcu“ bode svirala godba 87. pešpolka. Ob 4^{1/2} uri pop. vrnejo se učenci v mesto.

Pevsko društvo „Nabrežina“ priredi dne 29. t. m. v Nabrežini društveno veselico s petjem, godbo, igro in plesom v prostorih g. Silvestra Caharije. Na krasno okinčanem dvorišču zažigali se bodo umeteljni ognji. Podrobni program se objavi pravočasno.

Shod hrvatskih dijakov v Zagrebu. Čujemo, da bode dne 15. in 16. julija t. l. v Zagrebu shod hrvatskih dijakov, katerega se udeležijo tudi odposlanci Dunajskega, Graškega in Inomoškega vseučilišča ter drugih visokih šol. Program shodu izide v kratkem.

Centralna posojilnica slovenska. Ker smo nedavno tudi mi priobčili vabilo na ustanovni občni zbor takega zavoda, dolžnost nam je povedati tudi to, da se je odvažen glas v „Slovenskem Narodu“ oglasil proti tej nakani.

Pred vsem „Zveza“ slovenskih posojilnic ne odobruje „centralne posojilnice“, ker bi po istej posojilnici prišle le v zadrego. Posojilnice bi pač ulagale v centralno hranilnico svoj odvišni denar, ali vzdigniti zopet bi ga ne mogle v isti hip, kadar bi potrebovale. Sicer pa je najmočnejša slov. posojilnica Celjska že defacto nekaka centralna posojilnica. Pri isti nalagajo manjše hranilnice že leta in leta svoje svote, kjer jih morejo vzdigniti vsaki hip. Na drugi strani pa posojilnica v Celji pomaga manjim posojilnicam, kadar so v zadregi in potrebujejo denarja.

Iz Ljubljane nam pišejo dne 19. junija: „... Pozdravljeni bodite milijoni! ... Kranjski in spodnještajski Slovenci smo jih deležni — v nesreči! Ni veliko, pa milijoni so vendar, ki nam jih je država odločila v pomoč! „Pri izrednih nesrečah treba tudi izredne državne pomoči!“ ... glasila se je tolažba iz ust presvetlega cesarja dne 7. maja t. l. Zdaj pa je prišla ta državna pomoč in prav, je, da je prišla! ... Kakih 2—300.000 gld. te svote odpade na Štajersko, ostalo 3.700.000 gld. pa dobi Kranjska in nje stolno mesto — naša „razrušana“ Ljubljana.

Državna pomoč v milijonih je redka,

zelo redka in le v izvanrednih slučajih jo je moči doseči! ... Tak izvanreden slučaj je katastrofa, ki je zadela Kranjsko in deloma v neznatni meri tudi Štajersko. — Pa čeravno presega škoda, prizadeta po potresu, v dokajšnji meri znesek podpore in državnega posojila, hvaležnost prebivalstva izvestno ne izostane vladi, ki je to pomoč naklonila in merodajnim činiteljem, ki so jo pridobili. In tu gre pred vsem izraziti in izkazati globoko hvaležnost in najudanejšo in najsrečnejšo zahvalo mogočnemu in presvetlemu našemu cesarju in vladarju, čegar ljubezen in dobrotljivost odsevat kakor blagodejni žarki pomladanskega solca na otrpelo naravo po kruti zimi! ... Mogočni upliv tolažilnih besed cesarjevih ni ostal brez odmeva tam gori ... in prejete dobrote ne ostanejo brez odmeva v srcih obdarovanih! ...

Slovenci ta in tam so hvaležen otrok Najvišjemu svojemu očetu! Naj ga Bog čuva dobrega vladarja in ohrani še mnogo let v srečo Avstrije in njenih — podanikov!

Hvalo bodo vedeli pa prebivalci Kranjske in Štajerske tudi centralni kakor deželni naši vladi. Baron Hein, deželni predsednik na Kranjskem, je previden, pa energičen mož in se dobro zaveda dolžnosti cesarskega namestnika v deželi! ... Ob tej katastrofi pa se je pokazal tudi povsod ljudomilega moža in držal ni križem rok, ko je bilo treba delati in lajšati bedo prizadetemu prebivalstvu po deželi in v nje glavnem mestu Ljubljani! — Nič manj gre hvala mestnemu občinskemu zastopu ljubljanskemu za neutrudljivo delovanje za doseg te podpore, zlasti odobrnikom dežel. posl. Ivanu Hribarju, dru. Ivanu Tavčarju, ravnatelju Senekoviču, zatem drž. poslancu grofu Hohenwartu, Klunu, dr. Gregorčiču, dru. Russu, ekscel. baronu Schweglu i. dr., ki so se vsak po svoji moči v jednem ali drugem oziru uspešno trudili za interese ljubljanskega mesta in kranjske dežele v obče!

Res je, da mine poprej 5 let, predno si opomoreta dežela in nje glavno mesto vsled udarca, ki ga jima je prizadela katastrofa, ter se vzdigneta prenovljena iz sedanjih razvalin, ... toda pomoč, ki je deloma že došla, deloma pa še dojde, odstrani — ker prihaja v več ali manj izdatni meri — večino bede in pomanjkanja, osobito v Ljubljani. — Za razdelitev jedne kot druge podpore se še ni določil čas, toda ker je vsa zadeva v spretnih rokah vlade, pomožnega odbora in mestnega magistrata, ni dvomiti, da se v bližnji bodočnosti — meseca julija letos — vse potrebno ukrenelo, da prejme shleherni poškodovanec svoj primerni delež. ... Pri tej priliki pa si ne morem kaj, da ne bi omenil par vse skozi graje vrednih namer, v katerih se že čuti dokaj pritožeb po našem mestu, in sicer zelo ostrih, v ostalem pa celo opravičenih. Ljubljanski „trač“ jim je v prvi vrsti kriv. — Draginske razmere ljubljanske so že po vsem svetu znane in tudi razupite. Take draginje in sebičnosti ni kmalu nikjer po državi, kakor baš pri nas, tako se čuje in tako toži! Živila, stanovanja, prometna sredstva i. dr., vse zelo drago, dražje nego v velikih mestih, poleg tega pa razmeroma slabo in — nerabno! Pomanjkanje stanovanj in visoke najemnine so ljubljansko mesto že dozdaj diskreditirale na zunaj, sedaj pa je najti v našem mestu celo mnogo gospodarjev, ki že zahtevajo vsled katastrofe višjo najemščino od svojih ubogih strank, dočim preže na drugi strani na državno podporo, katero bi radi iz samega koristolovstva in breznačajne sebičnosti vlekli v žep, a stroške za popravne najim povrneje stranke v hiši. O tem odiranju prišle so pritožbe sedaj na dan in uradni list postavil se je tem spekulacijam včeraj po robu, kar kaže, da bode vlada strogo postopala pri razdelitvi državne podpore v Ljubljani. In to je popolnoma na mestu! Mar Ljubljana ni že dovolj razupita po svetu zaradi draginje in družih marog, sedaj hočejo nekateri krogovi še katastrofo izkoristiti proti interesom domačinov! — Povsod izsesavanje! Ali je to častno za deželo in nje glavno mesto? Dovolj izkoristajo katastrofo tuji ljudje, odločen boj pa je napovedati ljudem, če delajo to kot domačini! Upamo, da tudi merodajni činitelji preprečijo nakane tacihi in jednacihi brezvestnih ljudi, kateri bi najraje vse reklamirali za se: mile darove, državno podporo, draginske „doklade“, na-

jemščine, priložek, z jedno besedo — vsa sredstva za obstanek svojega bližnjega. Gabi se nam, tako delajo — hijene!

Otvorenje baltičkega prekopa. Danes je otvoril nemški cesar baltičski prekop, to orjaško delo eminentne važnosti toliko v trgovskem, kolikor strateškem pogledu. Prekop smo opisali svojočasno in navedli smo tudi inozemske ladje, ki so jih odposlale razne države k otvoritvenim slavnostim. Kielsko pristanišče, javlja „Correspondenz-Bureau“ včerajšnjega dne, je napolnjeno z raznovrstnimi ladjami raznih narodov; admirali in poveljniki se vozijo neprestano sem ter tje, od obiska do obiska. Obrežji prekopa so zasedli vojaki; do slovesne otvoritve ne sme nobena ladja več v prekop.

Program slavnostim je ta-le: Dne 19. ob 4. uri 15 min. pop. je dospel cesar Viljem s princi v Hamburg; zvečer ob 7. uri je bil obed v mestni palači, potem razsvetljava. Ob 11. uri se je vkrcala cesarska obitelj. — Dne 20.: Od 1. ure 47 min. po noči naprej, prihod gostov. Ob 4. uri zjutraj je vstopila ladja „Hohenzollern“ s cesarjem pri Brunsbüttelski zatvornici v prekop. Pri tej pretrgal jo „Hohenzollern“ vrstico, ki je bila nategnena čez prekop. Drugih otvoritvenih ceremonij ni bilo. — Ob 5. uri pričel je „Hohenzollern“ vožnjo po prekopu; tej cesarski jahti sledile so druge inozemske ladje, med temi avstro-ogerski aviso „Trabant“ z nadvojvodo Karlom Štefanom. — Ob 12^{1/2} pop. je dospel „Hohenzollern“ v Holtnau. Tam je vsprejala cesarja častna vojaška straža. — Ob 7^{1/2} uri zvečer snide se najvišja gospoda na jahti „Hohenzollern“ k obedu. — Ob 8. ples v pomorski akademiji, zajedno svoboden sestanek v hotelu Bellevue. — Ob 10. uri umeteljni ognji, razsvetljava obrežji prekopa. Dne 21.: ob 11. uri dop. slovesno pololenje kamena v prisotnosti najvišje in visoke gospode. — Ob 3. popoldne ogleda si cesar brodovje. Ob 8. zvečer bode banket v lopi ob kanalu. — Dne 22.: ob 7. uri zjutraj vaje nemške vojne eskadre, proti poludne vrnejo se ladje v Kielsko pristanišče.

Čehi iz Amerike v Pragi. Iz Prage pišejo dne 16. t. m.: Danes ob 1. uri pop. dospelo je s posebnim vlakom državne železnice 314 Čehov iz Amerike, da si ogledajo narodopisno razstavo. Na kolodvoru so jih pričakovali razni mestni svetovalci ter zastopniki razstavnega odbora. Z ozirom na izjemno stanje ni smelo biti na kolodvoru govorov. Ameriški gostje pripeljali so lastno godbo s seboj, katera je zasvirala „Kje domov muj?“ Goste so odpeljali v vozeh, okrašenih trakovimi v narodnih barvah, v razstavo. Tam je goste presrečnim nagovorom pozdravil podžupan dr. Podlipny. V imenu Američanov zahvalila sta se na pozdravu gostilničar Petril in župnik Vychodil. Predno so si bratje iz Amerike ogledali razstavo, pogostil jih je odbor.

Pod esemnajetimi ministri. Nedavno šel je v pokoj dvorni svetovalec baron Klaps, dolgoletni načelnik pisarne ministerskega predsedništva. Pol stoletja služil je v predsedniški pisarni. V tej dobi imel je 18 predsednikov, ki so bili ti-le ministerski predsedniki: Metternich, Fiquelmont, Pillersdorf, Schwarzenberg, Bach, Goluchowski, Schmerling, Belcredi, Bendl, Karl Auersperg, Hasner, Potocki, Holzgethan, Hohenwart, Adolf Auersperg, Stremayer, Taaffe in Windischgrätz.

Sodnjako. Včeraj vršila se je pred tukajšnjim sodiščem razprava proti 31letnemu Antonu Visintiniju, bivšemu uradnemu slugi pri mestnem magistratu, zaradi nevarnega pretenja in poverjenja. Visintini se je januarja meseca t. l. spri s svojo ženo in dvakrat ustrelil nanjo, ne da bi jo bil zadell. Obtožba je prvotno sicer glasila na poskušeni umor, toda morala se je omejiti na nevarno pretenje, ker obtoženčeva žena ni hotela pričati proti svojemu možu. Visintini je bil tudi poveril neznatno svoto denarja. Sodišče ga je spoznalo krivim in ga obsodilo na 9 mesecev ječe.

Policijako. Minolo noč so zaprli 28letnega livarja Martina Dršketa iz Češke, ker je brez posla, brez stanovanja in imetja blodil po mestu. — Organi komisarijata v ulici Scussa prijeli so minolo noč v ulici Giulia 20letno branjevko Alojzijo Fakuč iz Trsta, pristojno v Vipavski okraj in pa 20letno vlačugo Marijo Santin iz Italije zaradi postopanja in motenja javnega miru. Aretovanju teh dveh devic ustavljala sta se izvoščka 38letni Edvard Rath, stanujoči v ulici Giuliani št. 15 in pa 40letni Evgen Tepsic, stanujoč na Kjadinu št. 76. Stražarji zaprli so vsled tega še ta dva neposlušna branitelja. — Dotični „mladi gospod“, kateri je tako fino osleparil tobakarico na trgu Negozianti za smotke, katere je potem prodal za 16 gld., je 19letni Silvij Vidrich iz Trsta. Ta ptiček je že večkrat izvršil jednaka dejanja, toda poravnal je nastalo škodo njegov oče. Zapri je sleparja, kakor smo že omenili, ofic. g. Tiz.

Loterijska številke, izžrebane 19. t. m. Brno 33, 82, 22, 52, 45.

Najnovejše vesti.

Dunaj 20. Proračunski odsek je rešil v svoji večerni seji ostala poglavja proračuna nauke.

Dunaj 20. „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanja novih ministrov. Najvišja ročna pisma in odlikovanja, podeljena odstopivšim ministrom.

Dunaj 20. Danes so prisegli novi ministri. Posredovala sta minister za znanje stvari grof Goluchovski in najvišji komornik grof Trautmannsdorf.

Kiel 19. Ob 8. uri zvečer je dospela nemška cesarica tu sem. Pozdravljala jo je navdušeno nebrojna množica.

Zahvala.

Podpisano predsedništvo se uled soglasnega sklepa odbora „Del. podpo nega društva“ prirečno zahvaljuje g. Ivanu Valenčiču, trgovcu v Trstu, na podarjenih 5 knjigah zabavko-poučne vsebine.

Predsedništvo „Del. podpornega društva“ v Trstu, dne 19. junija 1894.

Tajnik: **Perušek.** Predsednik: **M. Mandić.**

Trgovinske brojavke.
Budimpešta. Pšenica za jesen 7.—7.01
Pšenica za maj-juni 1896 7.02 do 7.03 Oves za jesen 5.83—5.85 Ri za jesen 6.83 6.85 Koruza za juni-juli 6.26—6.28, za juli-avgust 6.31—6.33
Pšenica nova od 75 kil. f. 7.15—7.20 od 79 kil. f. 7.20—7.25, od 80 kil. f. 7.25—7.30 od 81 kil. f. 7.30—7.35, od 82 kil. f. 7.35—7.40.
Ječmen 6.65—6.70, proso 6.50—6.50 ri nova 6.95—6.99.
Trg danes nepopolnivo mlačen pri vseh pridelkih. Pšenica pri težkem razpadanju zgubila je 10 nč., oves 5 nč., koruza 15 nč., zgrubila je 15 nč., Ri 15 nč. Vreme: lepo.
Praga. Noramlirani sladkor za juni f. 12.65, nova letina 13.15, jako mlačno.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpoklicatelj precej 128.50 29.—. Juni sept. f. 29.—. 29.50 Concessé 29.25 —. Četvrtini 30.25 —. V glavah (sodih) 30.50 —. Mlačen.
Kava. Kava Santos good average za juni 93.95 za oktober 90.75, mirno.
Hamburg. Santos good average za juni 74.30 september 74.50 december 72.50, mirno.

Dunajska borza 20. junija 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.35	101.30
„ „ „ v srebru	101.35	101.30
Avstrijska renta v alatu	123.20	123.10
„ „ „ v kronah	101.50	101.40
Kreditno akcije	407.50	407.25
London 10 Lat.	131.25	131.30
Napoleoni	9.62 ^{1/2}	9.63
20 mark	11.87	11.87
100 italj. lir	46.02 ^{1/2}	46.08

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefort).
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če poče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljenje, stoji 50 nč., ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXINER „Al des Meri“ Trst, veliki trg.

Tinet. Stomach: comp.
Svetege Jakoba želoččne kapljice.
Skor več let skušano domače zdravilo, ki pospešuje prebav in tek povečuje itd. Steklenica 60 nč. in 1 gld. 20 nč. Kakor domače živceokrepčujoče sredstvo prvo vrste, čezal se je skozi večletno rabo dra. Liebera živce okrepčujoči eliksir (Tinet. chinæ nervotica comp.). Varnostna znamenja in sidro — steklenice po gld. 1, 2 in 3.50. Po liečnikih in uradnih predpisih pripravljanih v lekarni M. Fanta v Pragu (glavna zaloga): Lekarna Sera-vallio v Trstu; dalje: lekarna I. Zanetti v Trstu; stara c. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stefana-platz, kakor tudi v drugih lekarnah.

Srečke za zidanje cerkve ob jubileju cesarjem po 1 gld. zadnji mesec
Glavni dobiček:
30.000 goldinarjev
vreden
Srečke priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Ignazio Neumann.